ПРЕСЛАВА НИКОЛОВА

В живота няма две истини, а без една не може.

Враца 2023

В живота няма две истини, а без една не може

© ПРЕСЛАВА НИКОЛОВА – *Автор*

Арт Инженеринг – *Предпечат и печат*

ПРЕДГОВОР

Две години след наричаното от комунистическата историография Девето-септемврийско народно въстание през 1944 година, когато в България на власт идва правителството на Отечествения фронт, начело с Кимон Георгиев, на бял свят идва моят любим и известен сред съгражданите си дядо. Той се казва Петко Тошев Ангелов и е роден на 26 октомври 1946 година в тогавашното село Роман, което по-късно става град. Живее в следвоенен период на възстановяваща се икономика и недоимък, в който обикновените хора страдат от хроничен недостиг на продукти от първа необходимост и комунални услуги. Доставките на храни са ограничени. Въведени са централизиран контрол върху стопанския живот, държавен стопански план, регулация на заплатите със стриктен контрол върху печалбите. Започва национализацията на предприятията и частните земи.

Дядо ми е връстник на провъзгласена след референдум на 15 септември 1946 г. Народна република България. Част от следвоенното поколение все още си спомня с носталгия за времето на социализма, оттеглил се от политическата сцена през 1989 г. Определя го като по-спокоен политически период с добър стандарт на живот. Но истина ли е всичко това? Човешките спомени са странно нещо. Доказано е, че паметта заличава лошите събития, освен ако не са възприети като ключови, и дори тогава ги смекчава. Това позволява на хората да запазят психическото си здраве, трупайки опит през годините. Същевременно обаче повечето хора имат измамна представа за миналото. Девети септември 1944 година е датата, която мнозина българи и до ден днешен определят като противоречива. Това се дължи на факта, че според едни това е може би най – лошият ден за България в близкото минало. Други определят тази дата като край на трагичната и изпълнена с кървави събития първа половина на XX век. Все пак това е преврат с революционни последици за България, доколкото той напълно променя вътрешното и външнополитическото развитие на страната. Това се определя от факта, че България става съюзник на страните от Антихитлеристката коалиция и участва във финалния етап на войната за разгрома над Германия. По това време държавата ни е обявена за губеща страна във Втората световна война. Под натиска на СССР, САЩ и Великобритания е принудена да проведе Народен съд над виновниците от предишния режим. На страната ни са наложени и много военни репарации. От този момент нататък, в продължение на близо 50 години в България е въведен съветският модел на управление и развитието на държавата широко се обвързва със СССР.

Първа глава

ЖИВОТЪТ ПРЕДИ УСПЕХА

Дядо ми расте в сплотено работническо семейство. Прабаба ми Янка е многодетна майка с 3 деца, сред които моят дядо се отличава с качествата си. По характер той е по-различен от по-малките си брат и сестра, с които впоследствие губи контакт. Още от малък се увлича по четенето и запазва тази си страст към книгите цял живот. На Лазаровден, когато повечето деца срещу стихче или песничка са получавали шоколади и бонбони, той е предпочитал да получи любима книга или буквар. По това време прадядо Тошо се е занимава със скотовъдство към Кооперативния съюз на Роман и с това главно изкарва прехраната на семейството, а прабаба ми допринася основно в домакинската работа и е магазинерка в магазин за домашни употреби. Къща им е била с обширен двор, в който са засаждали необходимите за зимнина земеделски култури, така са си помагали със семейния бюджет. След работно време прадядо е обичал много да се занимава с овощните дръвчета, от чиито плодове са правили вкусни компоти и сладка. Интересен е фактът, че прабаба Янка е удостоявана със званието "ударник на труда", защото е била много работлива жена. За ударника на труда са казвали, че може да замени десетина обикновени работници. Прадядо Тошо е известен в цялото село с чувството си за хумор, с което често улеснява работата си около снабдяването на кооперациите с материали. И двамата са уважавани от съселяните си и успяват да възпитат децата си в дух на почтеност и трудолюбие.

Както казах, детските години на дядо формират любовта му към книгите. До седми клас той е бил ученик в единственото училище в град Роман. В училищната библиотека не е имало книга, която той да не е прочел и поради тази причина негова снимка дълго време е красила училищния коридор. След завършване с пълен отличен на основното си образование в Роман, дядо е приет в един от най-реномираните за онова време Техникум по текстил в град Враца. Завършва успешно с квалификация "текстилен техник" през 1964/1965 година. Едва на 14-годишна възраст, сам в големия град, заживява на квартира със свой приятел. Трудолюбието и дисциплината му подпомагат да се справи както с обучението, така и с битовите проблеми. Така цели пет години в Техникума минават в учене и практическа дейност.

Втора глава

ОБРАЗОВАНИЕ И ВОЕННИ НАЧИНАНИЯ

След завършването на средното си специално образование в Техникума по текстил, дядо е решен да продължи образованието си и се записва в „Школата за санитарни инструктори" в град Русе. Успява да я завърши със звание "младши секретар", след което бива изпратен на Гранична застава като граничар и служи там една година. Завършва с отличен успех и е изпратен на работа във врачанския текстилен комбинат като секционен майстор. И тук не закъсняват наградите и отличията от свършената от него работа. Ръководството на Комбината решава след една година да му предложи да заеме длъжността на комсомолски секретар на ДКМС (Димитровски комунистически младежки съюз).

През 1971 година дядо е приет за студент в Юридическия факултет, специалността „Право" в Софийския университет "Св.Климент Охридски". Завършва през 1976 година. С решение на държавната изпитна комисия от април 1976 година му се признава квалификацията "юрист". След дипломирането си една година е стажант-съдия в Окръжен съд-Враца. Междувременно с това дядо решава да напусне Комбината през 1970 година и е приет по препоръка на ръководството за инструктор на ДКМС в град Враца. По-късно е назначен за командир на бригадския щаб към ОК на ДКМС. През тези години всички студенти са изпращани на бригади в цялата страна в помощ на селското стопанство и строителството.

След едногодишния стаж във Врачанския окръжен съд, дядо е назначен за младши съдия в Районен съд-Враца. След две години като съдия, е преназначен за заместник председател. След още две години става председател на Районния съд и така в продължение на 25-години и четири мандата той изгражда своята успешна кариера.

Районният съд в гр. Враца е създаден със Закона за устройство на съдилищата от 1880 г. като „Мирови съд". От 12.11.1934г. се преименува на „Околийски съд", а от 1956г. до 1971 г. се нарича „Народен съд". След 1971 г. до до наши дни се преименува на „Районен съд" и като районно съдилище е основно първоинстанционно съдилище, в което са подсъдни всички дела, освен тези, които със закон са подсъдни на друг съд.

Трета глава

НАГРАДИТЕ

В професионалната си кариера дядо е награждаван от съюза на юристите в България за отлична работа в правораздаването. През цялата си професионална дейност той обучава много стажант-съдии, изнася лекции с примери от текущата си дейност в наказателното право. Това е помагало на негови колеги в решаването на всякакъв вид казуси по делата. В интервюта му е задаван въпросът:”Как се чувства един съдия, когато трябва да произнесе тежка присъда?” Отговорът му е, че в такъв случай се изискват много умения. Преди да стигне до финала на процеса, съдията трябва и е длъжен да почувства коректния казус от всички страни–климата в съдебната зала,настроенията на страните и в крайна сметка–очаквания резултат. Затова са нужни знания, опит, такт, чувство за отговорности. Психологията, уменията и преживяванията на един съдия, който работи с наказателни дела и трябва да постановява сериозни присъди, не се изграждат от месец-два. Дядо смяташе и следното:”Освен,че и аз го мисля, и световните практики го доказват: идин съдия добива завършен вид като професионалист най-малко след 5-години работа. От човешка гледна точка винаги ми е ставало тежко, когато съм обявявал сериозна присъда, и това не се заличава с годините”.

Дядо, който живя 43 години от живота си в социалистическа България и 20 години–в демокрация, на въпроса:”Какво ви харесва и какво ви дразни в съвременния свят?” отговаря, че напълно възприема демократичните промени, настъпили след 10 ноември 1989 година и отварянето на страната ни към Европейската структура.

На 10 ноември 1989 г., ден след падането на Берлинската стена, ръководството на ЦК на БКП сваля Тодор Живков от власт, след като е управлявал повече от три десетилетия. Така България се включва в общия източноевропейски процес, наречен „година на чудесата“, който слага край комунистическите режими и на Студената война. Датата поставя началото на т.нар. „български преход към демокрация и пазарна икономика“. Новият лидер на БКП и на държавата Петър Младенов се обявява за умерени реформи. Именно тези събития отварят пътя на България към демокрацията. На 7 декември 1989 г. новите политически партии се обявяват за коалиция, наречена Съюз на демократичните сили (СДС), оглавен от дисидента д-р Желю Желев. Основните промени, които демократизацията си поставя за цел, са утвърждаването на парламентарна демокрация по западноевропейски модел и пазарната икономика.

Четвърта глава

ВЛИЯНИЕТО НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПРОМЕНИ ОТ КРАЯ НА 20 ВЕК

“Ако трябва да се изразя образно, все едно, че се отвори похлупак, под който живяхме много години. Харесва ми свободата във всичките и измерения– свободата да избирам, свободата на пълно отразяване, както на положителните, така и на отрицателните промени в живота. В професионален план като юрист с голямо удоволствие възприемам разделението на трите основни власти. Много пъти преди 10 ноември и още като студент съм се замислял–как е възможно такова сливане на властта и доминиране на партийната над законодателната и изпълнителната, и докога ще продължи тази нелогична постройка на държавата. Знаех, че рано или късно това положение радикално ще се промени, защото съм слушал коментарите по този въпрос на великолепните по време на студенството ми преподаватели в Софийския университет, повечето от които бяха завършили елитни западни университети и бяха хора наистина с богат интелект и култура. Притеснен съм (и това е напълно естествено, тъй като съм съдия повече от 20-години), от темповете и от бързото разрастване на престъпността в страната. Безспорно е, че причините за тази тежка криминогенна обстановка трябва да се търсят преди всичко в социалната действителност и несъвършената, и в много случаи, противоречива нормативна наказателна уредба. Постоянната промяна на нормативната база е доказателство, че повечето от хората, които влизат в законодателната комисия на Народното събрание в последните години, просто не са компетентни. Какви коридори на правото имаше на времето, като напишат закон и той не се сменя 50 години...”

Това беше мнението на моя дядо за политическите промени в страната, свързани с обществено-политическите процеси и в частност – с реформите в съдебната система. Неговото рационално мислене и начин на изказ ми доказват, че именно съвкупността от нашите убеждения за едно или друго се променят във времето, защото и ние самите израстваме, при което отхвърляме вече ненужните от тях и възприемаме нови, които ще ни помогнат да се адаптираме към света. Затова, би могло да се каже, че ни трябва метод, чрез който да развиваме личността си.Да се усъвършенстваме и да се чувстваме в хармония със себе си. Всичко и всички, които са съвместими с нашите представи, могат само да ги потвърдят, а тези, които не са, да ни накарат да ги преосмислим. Не смятам, че личната идеология е нещо окончателно и завършено. Човекът е живо същество, което се променя и търпи развитие. Всяко едно наше преживяване добавя нюанс към утвърдените ни вече представи и формира нашата индивидуална философия.

Проучвайки поредицата документи и репортажи, свързани с професионалната кариера на дядо, който е един от моите модели за подражание, аз осъзнах, че разумът ни служи, за да се справяме с динамичната среда, която ни заобикаля. Самоцелното философстване няма да ни направи философи. Вижданията ни се надграждат съобразно онова, през което преминаваме. То ги моделира. Възприемаме или не, всеки от нас има фокус, през който гледа на света. Няма по-голяма или по-малка философия, нито по-висша или по-нисша. Тя съответства на собствената ни еволюция и ако има някаква цел в това да притежаваме любов към мъдростта, каквото е значението на думата „философия“, то тя е да останем човеци.

Пета глава

РАБОТАТА НА СЪДИИТЕ

На въпроса: Как се отразяват всички политически реформи на работата на съдиите?“, дядо отговаря:”Винаги съм подчертавал и сега твърдя, че съдът в едно демократично общество в никакъв случай и при никакви обстоятелства не гледа да се третира и най-малкото да бъде репресивен орган. Основната дейност на съдебната институция е да правораздава по съвест и закон, защото само тогава обществото би получило и би почувствало благоприятното отражение на всеки един съдебен акт–било присъда или решение по гражданско дело. Съдът в своята многостранна дейност днес следва да се стреми и да покрива вижданията на хората за справедливо овъзмездяване на всички щети, които са претърпени.

Цялото интервю е доста дълго и методично поднесено. От него изводът е следният: Първо–всичко казано отговаря на съвременната действителност. Второ–в настоящия момент сме свидетели на големи компромиси от страна на съдебната система по отношение престъпността на страната. Трето–няма осъдителни присъди на хора от висшите етажи на властта, затова постоянно в Европейската комисия ни критикуват за голямата корупция, съществуваща на всички институционални равнища.

Образът, който възниква у мен от представата за съдебната система, е образът на недоверието. Въпреки че тази система е създадена в полза на гражданите. В днешно време от нея главно се възползват бюрократите, административните органи и определени хора по високите етажи на всички останали власти. Мисля, че обикновените граждани се интересуват единствено от качеството, което тази институция им предоставя. Те се вълнуват само и единствено от справедливостта на присъдите–доколко има такива и дали те са правилно наложени, както и от защитата на личната им неприкосновеност. Хората не се вълнуват от борбата, развитието, промяната в отделните институции, може би и защото много от тях даже не знаят названията и функциите им. Обикновените граждани са оста-

нали с убеждението, че нашата съдебна система е бавна и не функционира правилно. Знаем за забавянето на дела от огромна важност за България. А какво да кажем за това, че постоянно слушаме за определени фигури от престъпния свят, осъдени ли са и колко от тях излежават „привидно“ поставените им присъди? Липсата на справедливост е последствие от корумпираността. Оказва се, че делата се решават в полза на този, който е платил или обещал повече. Не зная как да определя образа на търсената промяна у всеки от нас, а така също и в съдебната система. Виждам, че обезверяването на хората в правдата води до дефицит на морал и увеличаване на цинизма. Това се случва не само сред възрастните, но най-вече сред младите хора и подрастващите. Аз също съм недоволна и няма да проявя доверие, докато не настъпят осезаеми промени. Постоянно се говори и в печата, и по телевизиите, че трябва да се извърши съдебна реформа, която да сложи край на корупцията в нашата икономика. Но до гози момент тези, които за избрани от народа, така наречените депутати, не предприемат никакви действия в тази посока. Затова България е на последно място в Европейския съюз по всички показатели, свързани със законодателството.

През целия си съзнателен живот дядо ми е имал афинитет към книгите.Той е купувал всички поредици криминална и класическа литература. Оставил е на наследниците си около 3000 тома българска и чуждестранна литература–руска, френска, свързана с живота и дейността на редица известни автори като Достоевски, Виктор Юго, Николай Гогол и редица други. Чрез книгите той придобива научни знания, което е причина да има висок интелект и възможност да разговаря на всякакви теми с колеги и приятели. Но все пак, всяко нешо си има положителни и отрицателни страни. Атанас Далчев, който в произведението си „Книгите“ интерпретира темата за познанието като самота на духа, ми напомня за този двойнствен смисъл. Книгите, знанието, словото са начин за опознаване на света, но и отчуждават от реалния живот, действителното, човешкото. Смисълът на съществуването е в крехкия баланс между живота, преминал сред илюзорния свят на книгите, и реалността на естествените междучовешки отношения.

Увлечен по книгите е например Алонсо Кехада – главният герой в „Дон Кихот“, който не може да възприеме действителността, в която живее и желае да я промени, като върне отдавна забравени ценности. Четейки за всички тези ценности и добродетели–справедливост, защита на бедните и онеправданите, почит на жената, героят „полудява“ и страстта му към четене на книги се превръща в мания, която замъглява суровата и тежка реалност, в която живее, а така в последствие разбира, че самият той е безсилен срещу нея. Санчо Панса е провъзгласен за губернатор на мечтания остров и макар и неграмотен, е справедлив съдия по няколко дела. Това показва, че понякога книгата може да ни отдалечи от реалното време и да се опитваме да се борим срещу обстоятелства, които колкото и да искаме, не можем да променим. Ето защо, книгата е едновременно и най-скъпият ни дар, но и средство, което може да ни погуби. Ние сме

тези, които трябва да преценим до каква степен и най-вече по какъв начин ще се отнасяме към нея. Книгата е дар и е единственият начин да бъдем вечни.

Шеста глава

ЛЮБОВТА

През 1973 година моят дядо сключва брак с баба ми Соня, която в момента живее с нас.Тяхната история винаги ме е вдъхновявала и ме е карала да вярвам в истинската любов. Баба и дядо са били пространствено разделени заради обучението си и повишаването на квалификацията си и са се виждали много рядко в период около две години. Но те не са спирали контактуват, основно чрез кореспотденция. Техните писма днес изглеждат като романтично старомодно средство за комуникация, но не съм сигурна доколко съвременните технологии ни сближават и укрепват връзките ни по такъв автентичен начин. Разказвайки за живота на дядо в личен и професионален план, не мога да не спомена неговата философия за любовта във всичките ѝ аспекти. На въпроса какво е любовта?“, той отговаря: ”Любовта е велико чувство и човек трябва да изживява истински тези мигове. Тя е смисълът на живота. Имам предвид любовта като обобщено понятие, в един многостранен вид, а не само тази, която изпитвам към най-близките си хора. Любовта в личен план винаги е стимулирала брака ми и е основата в отношенията между мен и съпругата ми. Никога не съм прикривал своите чувства и съм се стремял да ги доказвам по различен начин всеки ден.”

Такъв отговор за любовта може да даде човек, който е закърмен с морални устои, безкомпромисен към всичко онова, което може да навреди на любовта. Човек с високи морални ценности, за когото любовта и обичта са неразривно свързани в неговия мироглед и начин на живот. Това също може да ми служи и за пример и на мен ,както в настоящо, така и в бъдеще време.

Седма глава

СЪПРУГАТА НА ЕДИН СЪДИЯ

През 1950 година се ражда моята скъпа баба–Соня Цветкова Гаврилова-Ангелова. Израства в град Враца в четиричленно семейство,като има по-малък брат- Огнян Цветков Гаврилов. Моята прабаба и нейна майка е Параскева Иванова Гутова, родена през 1926 година. В разговорите с баба тя не веднъж ми е споделяла за своята грижовна и любяща майка, която цял живот ѝ е била “най-добра приятелка” и спътник в живота, подкрепата на нейните начинания. Поради тази причина баба винаги е целяла да разбера, че няма човек на този свят, който да ми мисли доброто повече от една майка. Прабаба Параскева е

била образована жена, която завършва руска филология в Софийския университет “Св.Климент Охридски”. Цял живот е работила,като учителка по руски език в тогавашния пансион за сираци. През 1991 година, на 65-годишна възраст, се разболява и умира.

Бащата на баба се казва Цвятко Гаврилов Маринов и е роден през 1926 година.Той е бил “строгата ръка” на семейството. Неговата дума винаги е била твърда и решителна. Неговата безкористност прави баба такава, каквато е, и я възпитава с обноски и поведение в обществото. Прадядо ми също е завършил в Юридическия факултет, специалността „Право“ ва Софийския университет “Св. Климент Охридски”. Бил е юрисконсулт на Фуражния комбинат-гр.Враца. Умира на 70-години през 2001 година. Отношенията на моята скъпа баба с нейния брат са обтегнати дълго време, но любовта и уважението никога не е накърнявано. Огнян Цветков Гаврилов завършва „Оптика и филмова механика” в Букурещ. След което заминава за Австрия и до края на дните си през 2020 година е емигрант.

Баба Соня е завършила през 1973 година Стопанска академия “Димитър Ценов”- гр. Свищов. Нейната специалност е „Финанси и кредит“. Целият си трудов стаж е изкарала като банков служител и кредитен инспектор. На 60-годишна възраст се пенсионира при 38-годишен стаж в ОББ-град Враца. Нейният стил на говорене и начин на писане винаги са ме впечатлявали изключително много. Някой ден бих искала да достигна нейното ниво на ерудираност, образованост и начин на говорене. За мен винаги ще бъде човек за пример, защото винаги е подкрепяла околните, винаги е готова на всичко за близките си–тези, които обича, ги обича завинаги и с цялото си сърце. Моята баба е преминала през много трудности в житейския си път, както и е преживяла изключително много. Нейната сила ме кара да мисля, че каквото и да е предопределил животът за мен, аз трябва да съм готова за него и никога да не се отказвам.

Осма глава

ЖИВОТЪТ Е БОРБА

През 1978 година се ражда моята майка–Татяна Петкова Ангелова-Николова, а през 1983 година–нейният по-малък брат и мой вуйчо–Цвятко Петков Ангелов. Майка ми и вуйчо ми са наследили ученолюбието на своите родители. И двамата имат безгрижно детство, изпълнено с много весели мигове и радостни преживявания.

След като израстват мама, започва да учи през 1996 година и завършва през 2001 година специалността „Философия“ в СУ “Св. Климент Охридски”. След дипломирането постъпва на работа в СУ “Христо Ботев–град Враца като учител по философия. Две години по-късно тя завършва и второ висше образование

дисциплинно по специалността „Социална педагогика“. .Успява да извърви целия професионален път от учител, през педагогически съветник, до помощник директор на СУ “Христо Ботев”, каквато е и в момента.

Вуйчо ми завършва УНСС в град София със специалност „Маркетинг и реклама“. На 18-годишна възраст в спортното училище е диагностициран с болестта диабет. За жалост, поради тази причина неговият живот е изпълнен с много хоспитализации в болници в София, Плевен, Враца и др. Коварна болест като диабета включва поддържане на здравословни нива на кръвната захар чрез комбинация от диета, упражнения, лекарства и наблюдение. Редовните медицински прегледи и тестове също са важни за справяне със състоянието и предотвратяване на усложнения. Независимо от постоянното наблюдение и инжектиране с инсулин, моят скъп вуйчо получава мозъчен кръвоизлив и умира в софийската болница „Пирогов“ на 06.09.20018 година едва на 35 години. Оставя след себе си наследница–моята братовчедка Даяна Ангелова, която тогава беше на три години. Това беше момент на изпитание в живота на цялата фамилия, обвит в мъка, скръб и печал.

Човешката болка и страдание от подобна загуба са емоционални преживявания, които са част от живота и нашето съществуване. Когато човек преживее загуба, той може да почувства набор от емоции като тъга, гняв, вина и объркване. Тези емоции могат да бъдат интензивни и завладяващи и могат да продължат седмици, месеци или години. Загубата на любим човек, скръбта, която ни обгръща, може да се прояви по много начини. Пример са физическите симптоми, като безсъние, загуба на апетит и умора, както и емоционални симптоми като тъга, гняв и вина. Важно ми е да отбележа, че на въпроса как се преодолява такова чувство, отговор за мен няма. Всеки преживява скръбта по различен начин и няма „правилен“ път за подобно нещо. Колкото и банално да звучи, времето е единственият лек, защото единствено то ни кара да осъзнаем, че животът продължава, битието ни продължава и ни остава само споменът за човека.

В повечето случаи мозъкът ни автоматично запаметява само хубавите моменти с изгубения близък, за да може да запазим спомена си и обичта си към него живи. Никога не съм била заобикаляна от хора, в които да липсва респект и уважение към починали близки. Израснала съм с мисленето, че каквото и да е подготвил животът за теб, трябва да бъде прието и да се продължи напред, колкото и да е тежко то.

Девета глава

ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ИДЕОЛОГИИ

Неведнъж моят любим дядо е казвал: ”Всяко деяние си има своето философско оправдание и правно основание.“ Политическите промени от 20-и 21. век, не са изключение от концепцията на моя дядо, която отговаря на моята

същност и в личен, и в професионален план.

Комунизмът(20. век) и демокрацията (21. век) са две различни политически идеологии, които се различават по отношение на техните основни принципи, икономически системи и ролята на правителството в обществото. Въпреки че и комунизмът, и демокрацията са форми на управление, които имат за цел да постигнат социално равенство, те имат фундаментални различия в начина, по който подхождат към тази цел.

Комунизмът е политическа и икономическа система, при която правителството притежава и контролира всички средства за производство и разпространение на стоки и услуги. В комунистическото общество ресурсите се разпределят въз основа на нуждите на хората и няма частна собственост върху имоти. Правителството контролира икономиката и решенията се вземат централно. Целта на тази система е да създаде безкласово общество, в което всеки има равен достъп до ресурси и възможности.

Демокрацията, от друга страна, е форма на управление, при която властта се държи от народа чрез избрани представители. В едно демократично общество хората имат право да гласуват и да участват в процесите на вземане на решения. Съществува разделение на властите между изпълнителната, законодателната и съдебната власт, правата и свободите на личността са защитени.

Имайки предвид всичко изложено дотук, аз съм твърдо решена да запиша специалността "Право" като моя дядо, защото в съвременния политически свят, в който живеем, са необходими кадри, които да допринасят професионално за утвърждаването на съдебната система като "инструкция за справедливостта".

Десета глава

МИСТЕРИЯТА ЗА БРАТСКАТА МАСОНСКА ОРГАНИЗАЦИЯ

Интересен факт за живота на моя дядо е и участието му, макар и за кратко, в мистериозната братска организация, известна още като "масонството". Поради голямата му почит и социалното му положение в обществото, тайният масонски комитет го кани да участва във неговите ритуали, провеждащи се на определени места в София. Цялото му присъствие там е било строго секретно и информацията за него е оскъдна. Дори най-близкият му човек, а именно неговата съпруга и моя баба, не е знаела особено много подробности, поради причината, че е рисковано тя да бъде информирана. Ето какво знаем за участието на дядо в масонската организация.

Масонството е братска организация, която води началото си от местните братства на каменоделци в Средновековна Европа. През вековете се е превърнало в глобална организация с милиони членове по целия свят. Известна е със

своите тайни ритуали, езотерични символи и сложни церемонии за посвещение. Всеки член на групата или както те самите се наричат-"братя", си има определено прозвище. Известно е, че моят дядо е бил с наименованието "Слънце", като до ден-днешен не се знае коя е причината за избора на това прозвище.

Една от определящите черти на масонството е неговият ангажимент към моралните и етични ценности. От масоните се очаква да поддържат принципите на братство, милосърдие и истина и да действат с почтеност и чест във всички свои отношения с другите. Този ангажимент към етичните ценности е отразен в многото благотворителни и обществено полезни проекти, които масоните предприемат в своите местни общности. Затова дядо се присъединява в тази организация, защото споделя нейните идеологии за това с какви механизми трябва да се управлява светът.

Друг важен аспект е масонският акцент върху личностното израстване и развитие. Масоните се насърчават да преследват интелектуални и духовни занимания и да култивират собствените си лични добродетели и качества. Чрез изучаването на масонските ритуали и символи масоните се стремят да придобият по-дълбоко разбиране на мистериите на живота и да намерят по-голям смисъл и цел в живота си.

Много се впечатлих от участието му в подобно сдружение, защото след като проучих обстойно по този въпрос, осъзнах, че въпросната братска организация има дълга и сложна история, свързана с голямо разнообразие от политически, религиозни и социални движения през вековете. В различни периоди масонството е било възхвалявано и осъждано от различни групи и лица. Някои критици са я обвинявали в насърчаване на таен дневен ред или в таене на зловещи мотиви, докато други одобряват организацията за нейния ангажимент към просветителските ценности и нейната отдаденост в благотворителните каузи и дейности. Въпреки многобройните противоречия и спорове, масонството остава жизнена и активна организация и до днес, с милиони членове. Независимо дали някой избере да гледа на нея като на тайно сдружение или като на добронамерена сила за доброто в света, не може да има съмнение, че то е изиграло важна роля в оформянето на хода на човешката история и ще продължи да го прави още много години.

Единствената причина, която отказва дядо от неговото участие в Масонството е заради голямата ангажираност. Физически е било невъзможно да се справи с отдадеността си към професията, семейството и организацията в едно. Това също много ме впечатли, защото когато той е стигнал до своята кулминационна точка на дистреса, е успял да подреди приоритетите си и да разбере кои са наистина значимите неща в живота му, на които си заслужава да е стопроцентово отдаден.

Единадесета глава

ПРИЯТЕЛСТВОТО

Време е да разкажа и за ролята на приятелите и приятелството. Според моя дядо, то е изключително ценно човешко качество. ”Приятелството е един от най-ценните аспекти на човешкия живот. Това е връзка, която създаваме с хора, на които вярваме, уважаваме и за които се грижим, и играе съществена роля за нашето емоционално и психическо благополучие. Истинското приятелство включва взаимна привързаност, подкрепа, разбиране и желание да изслушваме, съчувстваме и да бъдем един до друг, независимо от всичко.” Той ме научи, че човек може да избира своите приятели и да “храни” приятелски чувства към тях, но всичко трябва да бъде на двустранна основа, да има взаимност и уважение.

Тук също голяма роля играе ценностната система на човека с една мисъл, която често дядо е споделял с приятели, а тя е:”Защо ми е светът да е широк и богат, ако сърцето ми е тясно и бедно?” Ако вникнем по-дълбоко в тази мисъл, ще разберем, че човек без приятели е “самотник”, който не е полезен дори за самия себе си. В много моменти от живота на дядо ми се е налагало да се лишава от някои лични облаги и удоволствия в името на истинското приятелство. Никога не е съжалявал за това, защото приятелството винаги е придавало смисъл на неговото съществуване. Много негови приятели са истински благодарни за неговото отношение и за неговите постъпки в трудни за тях моменти. И до ден днешен го помнят с уважение, респектирани от личността му. Но за него винаги е било важно човешкото отношение и винаги е действал безкористно.

Един от най-важните аспекти на приятелството е способността да бъдеш себе си с тях. В едни такива взаимоотношения се споделят най-дълбоките мисли и чувства, без да съществува страхът от осъждане или отхвърляне. Това ниво на откритост и честност е от съществено значение за изграждането на силна, трайна връзка между едно другарство. Дядо ми никога не е имал много приятели, на които да споделя най-съкровените си тайни. Винаги са били двама-трима, на които е разчитал максимално. Вероятно защото един човек няма нужда от много приятели, за да се чувства себе си. Дори само един, но истински, е достатъчен.

Някои приятелства се основават на споделени интереси, докато други се формират чрез споделен опит или обстоятелства. Независимо от начина, по който са създадени, всички те са изградени на основата на доверие, уважение и взаимно разбиране. Също така подобно отношение между двама души, включва готовност да се прощава и да се работи чрез конфликти. Никое приятелство не е перфектно и неизбежно ще има разногласия и недоразумения по пътя. Истинските приятели обаче са готови да положат усилия, за да разрешат тези конфликти и да продължат напред заедно, вместо да ги оставят и да отложат проблемите помежду си. Едно приятелство се крепи на факта, че приятелят винаги ще е там, за да те подкрепя през възходите и паденията на живота. Независимо дали празнуват успехите на другия или предлагат изслушване в трудни момен-

ти, те осигуряват усещане за комфорт, увереност и насърчение, и ни помагат да се чувстваме по-малко сами в света.

В заключение, приятелството е жизненоважна част от човешкия живот. То носи радост, комфорт и подкрепа в битието ни и ни помага да се ориентираме в сложността на света. Истинските приятелства се изграждат на основата на доверие, уважение и взаимно разбирателство и изискват усилия и ангажираност, за да се поддържат. Обаче наградите от едно силно, трайно приятелство са неизмерими и могат да продължат цял живот.

Дванадесета глава

КУЛТУРА

Имайки предвид информацията, която научих за битието на хората през 20. век, и от мнението на моят дядо за този етап от живота му, аз осъзнах, че комунизмът е не само политическа, но и икономическа идеология, която се застъпва за премахването на частната собственост и установяването на безкласово общество, в което всеки има равен достъп до ресурси и възможности.

Дядо смяташе, че в едно комунистическо общество културата се разглежда като мощен инструмент за насърчаване на социалното единство, насърчаване на творчеството и изразяване на ценностите на колектива. Също така и като средство за насърчаване на солидарност, взаимно уважение и споделена отговорност между членовете на социума. В социалистическото общество изкуствата са критичен компонент на културното производство. Художественото изразяване е като средство за насърчаване на социалното сближаване, на творчеството и изразяване на ценностите на колектива. Художниците от епохата на социализма създават произведения в духа на реализма, които отразяват стремежите и борбите на работническата класа, вместо да служат на интересите на богатия елит. Изкуството се е разглеждало като средство за насърчаване на социалната справедливост, насърчаване на човешкото достойнство и напредък на общото благо.

Подкрепям тезата на дядо, че именно социалното общество е основното различие между 20. и 21.век. Основната причина затова е, че в днешно време на пиедестал е поставена и така наречената “четвърта власт”, а именно медийната сфера. Нейното влияние върху днешното поколение е тема на много дискусии и дебати. С развитието на технологиите, медиите станаха по-достъпни и всеобхватни от всякога. От социалните медии до услугите за “стрийминг”, настоящото поколение е изложено на огромно количество медийно съдържание ежедневно. Последиците от това влияние на технологиите върху обществото са причина за големите различия в световъзприемането на различните генерации.

Един от най-значимите начини, по които медиите влияят на днешното поколение, е чрез въздействието им върху социализацията. С възхода на социалните медийни платформи младите хора вече могат да се свързват и взаимо-

действат с други хора от цял свят. Въпреки че това отвори нови възможности за комуникация и работа в мрежа, то създаде и нов набор от предизвикателства. Социалните медийни платформи често са критикувани за насърчаване на нереалистични стандарти за красота и създаване на култура на сравнение, и конкуренция сред младите хора. Това може да доведе до редица негативни резултати, включително ниско самочувствие, депресия, тревожност, озлобление и най-вече–отчуждение от околните. Не приемам това модерно като модус вивенди озлобление и отчуждение в обществото, това "интригантство", на което сме свидетели ежедневно. Ето защо в бъдеще желая да се занимавам с право и съм си поставила такава цел, за да може чрез знанията, които придобия да допринеса за промяна – в социален аспект и в правораздаването. От незачитането на законите и нормите идват и големите разочарования в национален план.

Свидетели сме как в съдебните зали спазването на закони е "изкривено", като по този начин престъпниците получават свободата си, а това е несправедливо. Да, свободата е основно човешко право, което е от съществено значение за функционирането на едно демократично общество. Но тя дава възможност за пълно развитие на човешкия потенциал, насърчава иновациите и просперитета и гарантира, че хората са свободни да преследват своите интереси и страсти, докато хора, предали тази добродетел в името на престъпление, не я заслужават. Свободата не е абсолютна и трябва да бъде балансирана спрямо нуждите на общността и защитена от дисбаланс на властта.

Дядо често е казвал: "Промяната трябва да се извърши от вас–младите. С вашите знания, независимо че нямате необходимия опит. Изпълнявайки стриктно законите в страната–резултатите ще са налице. Това ще доведе до много по-голямо доверие в съдебната система и всеки ще си получи заслуженото, за което е отговарял." Това, което ще запомня от разказите на мама и баба за скъпия ми дядо е да бъда добър човек, всеотдайна. Да помагам с каквото мога на нуждаещия се и да съм честна и откровена с хората, за да съм горда със себе си и със своята личност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

БЕЗСМЪРТЕН В СЪРЦАТА НИ

На 19.03.2010 година, осем години преди участта на вуйчо, скъпият ни дядо, баща и съпруг Петко Тошев Ангелов напусна този свят завинаги. В църквата "Св. Николай"- град Враца, той беше изпратен от множество граждани, колеги, дори представители на крими-контингента, които приживе е осъждал. Тогава аз бях едва на пет години, но тъгата и липсата му се усещаше, както тогава, така и сега. Спомням си, че много често ми четеше приказки, той беше

основната причина аз да се науча да чета още в ранна детска възраст, в началото на детската градина. Разхождайки се, той ми разказваше и много интересни истории, повечето от които помня до ден-днешен.

Смъртта е тази неизбежна част от живота, която засяга всички ни рано или късно. Може да предизвика набор от емоции и да ни подтикне да размишляваме върху смисъла на живота. Важно е човек да си позволи да скърби и да потърси подкрепа, когато е необходимо. В крайна сметка смъртта ни напомня да живеем пълноценно и да ценим времето, прекарано с любимите хора. Именно чрез проучването, което направих за дядо, аз подредих и документирах спомените си за него и с него. Научих се, че трябва да ценя прекараното време с близките си, защото то става все по-малко. Един от бледите ми спомени за дядо беше, когато ме водеше на дълги разходки в парка. Разхождахме се по криволичещите пътеки, спирахме да се любуваме на цветята, да гледаме патиците, жужащите по цъфналите дръвчета пчели. По време на подобни разходки той ме забавляваше с истории от младостта си, предаваше ми житейски уроци, които останаха с мен завинаги.

В такъв момент, в който загубиш толкова значим човек, най-честата реакция, която чувстваш е скръб. Все пак, това е естествена емоционална реакция на загуба и може да се прояви по различни начини. Повечето пъти усещаш тъга, гняв, вина, когато някой близък си отиде. Знам, че е важно човек да си позволи да скърби по свой начин и да потърси подкрепа от близки или професионалист, ако е необходимо. Защото няма нищо срамно и лошо в това ти да поискаш помощ, когато имаш нужда. Баба, мама и вуйчо много тежко преживяха загубата на дядо, но заедно се справиха с болката и преодоляха този трагичен момент. До днес си спомняме много хубави моменти от живота и на двамата любими хора от нашата фамилия. Именно те ни завещаха да бъдем сплотени, да си помагаме, да се радваме и да скърбим заедно.

Въпреки неизбежността си смъртта е тема, която често е обвита в мистерия и страх. Хората имат различни вярвания и гледни точки относно това, което се случва след смъртта, но едно нещо е сигурно: смъртта влияе на всички ни по някакъв начин. В някои култури тя се разглежда като естествена част от цикъла на живота и се празнува чрез ритуали и церемонии. В други пък на се гледа като на тема “табу” и не се обсъжда открито. Независимо от културните вярвания, смъртта е универсално човешко преживяване, което засяга всички нас. Поради причината, че не съм отгледана да разглеждам тази тема от тази перспектива, аз не мога да подкрепя останалите култури, колкото и да е по-благоприятно за човешката психика. Все пак това е хуманното на човека да чувства и да има емоции, независимо че те понякога са болезнени.

Едно от основните причини за това моят дядо да е вечно в сърцето ми и да бъде мой идол е именно неговата мисъл:“В живота няма две истини, а без една не може.“ Понякога, в живота се оказва, че има повече от една версия на събитията, което може да доведе до конфликти и несъгласия. Но дори когато има

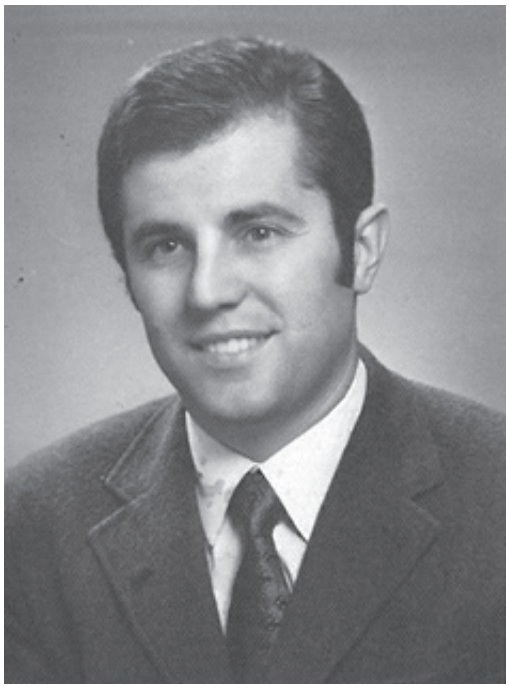
множество гледни точки и тълкувания, има само една истина. Това може да бъде трудно да се приеме, особено когато истината е неудобна или несъвместима с нашите лични убеждения.Но за дядо беше важно да се помни, че истината не винаги е лесна и удобна за приемане.Живеем в свят, който е основан на факти и в реалността, е важно да търсим истината и да я приемаме, дори и да не е това, което искаме да чуем. Също така, това твърдение може да бъде разглеждано и в контекста на моралната и етичната непогрешимост. Например, може да се твърди, че няма две морални истина и без една не може да се живее. Това може да се отнася до набора от морални принципи, които следваме, за да живеем в хармония с другите и със самите себе си. В крайна сметка, истината е неразделна част от нашето съществуване и е важно да се стремим към нея, дори и да е трудно да я приемем. Без истината, не можем да постигнем истинско разбиране и да направим добри решения за себе си и за света около нас.

Неслучайно моето заключение за житейския път на моя дядо е със заглавие “Безсмъртен в сърцата ни”. Да, безсмъртието често се свързва с физическото безсмъртие, което е идеята, че човек може да живее вечно, без да остарява или да умира, което, както уточних, е невъзможно. За своя дядо аз го разглеждам в много по-широк смисъл, който се отнася до това, че човек може да живее в спомените, мислите и сърцата на другите дълго след като си е тръгнал от този свят. Спомените могат да бъдат както радостни, така и болезнени, но те винаги са силно напомняне за въздействието, което някой е оказал върху живота ни. В крайна сметка идеята за безсмъртието в нашите сърца е за начина, по който любовта и връзката могат да надхвърлят смъртта. Става дума за варианта, по който хората, които сме обичали и сме загубили, могат да продължат да бъдат част от живота ни по много реален и смислен начин. И докато физическото безсмъртие може да е невъзможно, безсмъртието в сърцата ни е нещо, към което всички можем да се стремим.

Този мироглед, относно безсмъртието в сърцата ни, е нещо, което е дълбоко вкоренено в човешката история и култура. Нещо, в което аз силно вярвам. От древни времена хората са създавали артефакти, с които да почетат и помнят онези, които са починали. Виждаме това в големите пирамиди в Египет, Тадж Махал в Индия и безброй други забележителности по света. Но безсмъртието в сърцата ни не се отнася само за физически паметници, гробници и т.н. Става дума и за начина, по който помним и почитаме починалите в ежедневието си. Може да държим снимка на любим човек на бюрото си или да носим бижу, което ни напомня за някой специален. Можем да разказваме истории за тях на нашите деца или да държим любимата им книга на рафта. Този проект е моят начин да покажа респекта и обичта, която имам към своя дядо. Чрез него да бъде показан на всички неговият принос в личен и професионален план, да бъдат запомнени неговите идеи и ценности. Следващите поколения във фамилията ни да имат възможността да се докоснат духовно до неговата личност и да имат пример за почтен и справедлив и пълноценен живот, какъвто той имаше.

ПРИЛОЖЕНИЕ

към първа част

Петко Тошев-председател на Районен съд гр.Враца (1973 г.)

Комбинат „Вратица“-1975 г.

„Техникум“-1970 г.

26 февруари 1966 г.

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

№ 1431

ЗА СРЕБЪРНА ЗНАЧКА НА СЮБ

София, 8. XI. 1984 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯТ КОМИТЕТ НА
ЦС НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

НАГРАЖДАВА

Др. Петко Тошев Ангелов

СЪС СРЕБЪРНАТА ЗНАЧКА НА СЮБ

Гл. секретар: Председател:

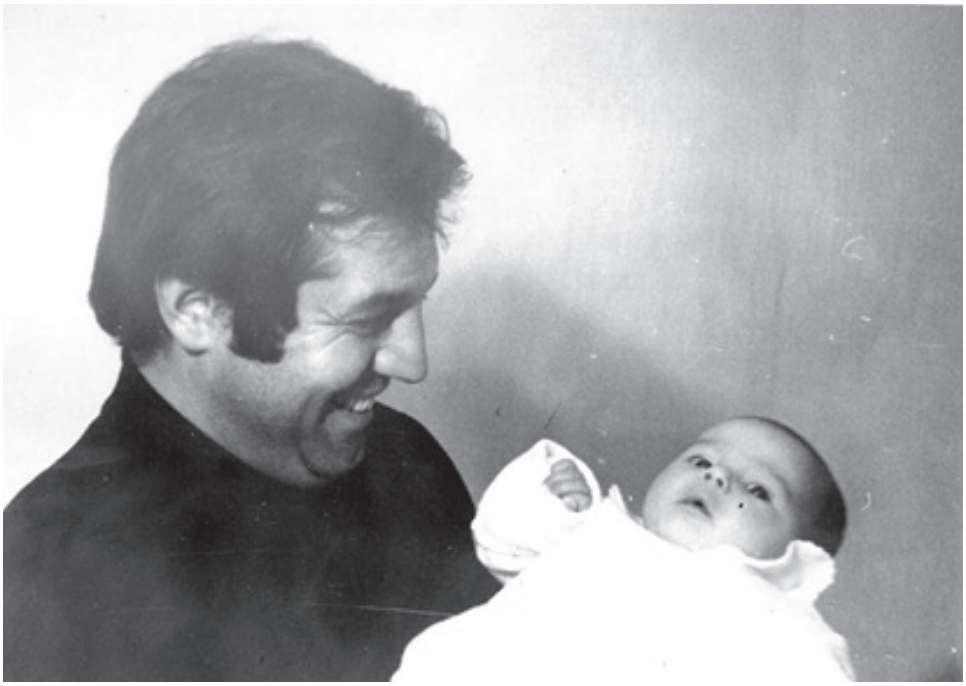
Удостоверение от Съюз на юристите в България -1984г

24 май 1973 г.-брак на Петко Тошев и Соня Гаврилова

ПРИЛОЖЕНИЕ

към втора част

1978 г.-първородната дъщеря на Петко Тошев

1978 година.

Петко ТОШЕВ:
В живота няма две истини

Възраст: 58 г.

Образование: СУ "Св. св. Климент Охридски" - юридически факултет

Работа: над 25 години съдия от кариерата, 4 мандата председател на Районния съд във Враца

Семейно положение: женен, с 2 деца - дъщеря и син

Любима книга и автор: "Строители на съвременна България" на Симеон Радев, Христо Калчев, Донка Петрунова, Михаил Булгаков, историческите романи на Лион Фойхтвангер, Ъруин Шоу, Артър Хейли

Музиката, която предпочита: класическа, оперна и български естрадни шлагери

Любими групи и изпълнители: "Тоника", "Сигнал", ФСБ, LZ

Любим филм: френското кино

Любим актьор: Иван Иванов, Анета Сотирова, Ани Пенчева, Мария Сапунджиева

Любим цвят: сиво и небесно синьо

Любимо ястие: задушен бинен кебап

Любимо питие: марково вино

Любими места: Троян, Родопите

Любим отбор: Левски

Имате ли някакъв девиз или максима, които сте следвали в живота си?

Има две сентенции, от които съм се ръководил, и които според мен са изключително мъдри и най-вече отговарят на моята същност и в лично, и в професионално отношение. Едната е: "Всяко деяние си има своето философско оправдание и правно основание", а другата: "В живота няма две истини, а без една не може".

Какви житейски ценности изповядвате?

Винаги съм се стремял да се отнасям благородно и човешки с хората. Уважавам и ценя моралните добродетели и семейството, което за мен е основата на нашия житейски път. Най-точно ще характеризирам ценностната си система с една мисъл, която съм споделял много пъти пред приятели и близки: "Защо ми е светът да е широк и богат, ако сърцето ми е тясно и бедно?!" Аз съм широко скроен човек и винаги съм стоял над дребните неща в живота. Не понасям двуличието, "грубото извиване на реце", интригантството. Ненавиждам злобата и завистта, които за съжаление стават като че ли все по-характерна черта на българина.

Какво предадохте на децата си като житейска философия?

Стремял съм се да насаждам в моите деца правилно отношение към труда, ученолюбивост, честност. Гледал съм да ги мотивирам да слушат и изграждат у себе си всички човешки добродетели, характерни за личността.

Какво е за Вас приятелството?

За мен приятелството е изключително ценно човешко качество. Винаги съм се отнасял към приятелите си дружелюбно, етично и коректно и съм разчитал на същото отношение към мен. Човек може да избира своите приятели и да храни към тях приятелски чувства, но всичко трябва да бъде на двус-

151

Интервю на Петко Тошев в книгата на Жулиета Ненова-2008 г.

1984 година

Петко Тошев с първата си внучка-2006 г.

Кръщенето на първородната внучка на Петко Тошев-2007 г.

БИБЛИОГРАФИЯ

- История на град Враца. Том 1: От Древността до Освобождението, С., Отечествен фронт, 1976.
- Нелова, Ж., Петъчни интервюта на Жулиета Нелова. Враца, Световит, 2008, 151-152.
- Тодоров, А., Проекции на Комунистическия тоталитаризъм в България в период 1944-1989 г. С., Изток-Запад, 2019

Съдържание

ПРЕДГОВОР **3**

Първа глава
ЖИВОТЪТ ПРЕДИ УСПЕХА **4**

Втора глава
ОБРАЗОВАНИЕ И ВОЕННИ НАЧИНАНИЯ **5**

Трета глава
НАГРАДИТЕ **6**

Четвърта глава
ВЛИЯНИЕТО НА ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПРОМЕНИ ОТ КРАЯ НА 20 ВЕК **7**

Пета глава
РАБОТАТА НА СЪДИИТЕ **8**

Шеста глава
ЛЮБОВТА **10**

Седма глава
СЪПРУГАТА НА ЕДИН СЪДИЯ **10**

Осма глава
ЖИВОТЪТ Е БОРБА **11**

Девета глава
ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ИДЕОЛОГИИ **12**

Десета глава
МИСТЕРИЯТА ЗА БРАТСКАТА МАСОНСКА ОРГАНИЗАЦИЯ **13**

Единадесета глава
ПРИЯТЕЛСТВОТО **15**

Дванадесета глава
КУЛТУРА **16**

ЗАКЛЮЧЕНИЕ
БЕЗСМЪРТЕН В СЪРЦАТА НИ **17**

ПРИЛОЖЕНИЕ към първа част **20**
ПРИЛОЖЕНИЕ към втора част **23**
БИБЛИОГРАФИЯ **26**

Родословно дърво на Петко Тошев Ангелов

